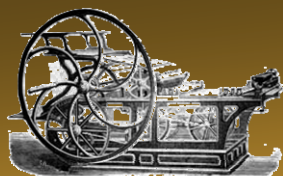

Terugblik naar de negentiende eeuw...

Historische Drukkerij Turnhout

Nieuwsbrief nr. 16, april 2007

De start van het nieuwe seizoen van de Historische Drukkerij leverde positieve reacties op. Iedereen is het er over eens; de vernieuwde opstelling is een verbetering en de sfeer die het uitstraalt is dat wat beoogd werd.

Dit weekend is de Historische Drukkerij open. Op zondag, Erfgoeddag, zijn er ook tal van andere mooie zaken te ontdekken in Turnhout. Ga zeker eens kijken naar de tentoonstelling 'Turnhoutenaars tonen hun topstukken'!

Benieuwd naar het filmpje dat gemaakt is over de verhuis en opbouw van de Marinoni-cilinderpers? : <http://www.youtube.com/watch?v=rRjoOTFKZDw>

Gezocht : letter

Afgelopen maand werden 24 letterkasten 'Hollandse Mediaeval' aangekocht, in totaal 300 kg letters. De bedoeling van deze letter is om ze te gebruiken als 'boekletter' (ook 'broodletter' genaamd). Om in de toekomst zonder zorgen boekjes te kunnen zetten en uitgeven moet deze hoeveelheid nog verder worden aangevuld. Daarom roep ik eenieder op die nog beschikt over deze 'Hollandse Mediaeval' en hier geen gebruik meer van maakt dit aan te bieden aan de Historische Drukkerij. Alle corpsen, soorten (romein, cursief, vet,...) liefst Franse hoogte, eventueel Belgische, zijn welkom. De vergoeding hiervoor is bespreekbaar.

*De Hollandse mediaeval werd in 1912 ontworpen door **S. H. De Roos**. Aanvankelijk was De Roos voorbestemd om lithograaf te worden, welk beroep hij ook enige tijd uitoefende. Maar in de hevig bewogen tijden rond de eeuwwisseling werd de jonge kunstenaar heftig aangetrokken door de kunstnijverheid en zo wijdde hij zich als zijn tijdgenoten Berlage en Lion Cachet ook aan de binnenhuis- en meubelkunst. Maar al in 1906 heeft hij relatie met de Lettergieterij Tetterode (later Lettergieterij Amsterdam).*

*In 1912 komt dan de grote verrassing voor de drukkerswereld: de **Hollandse Mediaeval**. Deze letter viel op door zijn eigen, waardige vorm. Ze viel in de smaak door de veelzijdige knappe tekening en was zeer bruikbaar voor zowel boekwerk als smoutwerk*

(uit: Drukletters, hun ontstaan en hun gebruik)

Erfgoeddag

Op 22 april vindt de erfgoeddag 2007 plaats. Vlaamse en Brusselse erfgoedinstellingen zetten hun deuren wagenwijd open om het publiek te laten kennismaken met het roerende en immateriële erfgoed: kortom de dingen en de verhalen. Het thema van dit jaar is: 'Niet te schatten, waarde(n) van het erfgoed'. Ook Turnhout doet mee met allerlei boeiende activiteiten. Naar aanleiding van de Erfgoeddag lanceerde de dienst cultuur-coördinatie een oproep naar de Turnhoutse bevolking om hun 'Topstukken' te tonen, en uit de vele reacties hebben ze nu een boeiende tentoonstelling gedestilleerd.

Met deze tentoonstelling wordt duidelijk dat erfgoed niet enkel een museumkwestie is. Deze expositie gaat verder dan alleen 'historisch waardevolle stukken'. Ook de emotionele waarde die aan bepaalde voorwerpen vast hangt, is belangrijk. Dat achterliggende verhaal wordt in de picture gezet. Voorwerp en verhaal vullen elkaar naadloos aan.

Praktisch:

Tentoonstelling 'Turnhoutenaars tonen hun topstukken' loopt van 14 tot 29 april in het Stadhuis/Erfgoedhuis, Grote Markt 1, 2300 Turnhout

Openingsuren:

Dinsdag tot vrijdag:	14-17 uur
Zaterdag en zondag:	11-17 uur
Erfgoeddag (22 april):	10-18 uur

Dichtbundel

Vorige maand werd aangekondigd dat de Historische Drukkerij tegen begin 2008 een dichtbundel over Turnhout wil samenstellen, drukken en verspreiden over de ganse bevolking van Turnhout. Onmogelijk? Nee, natuurlijk is dit niet onmogelijk, maar niet zonder enige hulp.

Ik zou dan ook een oproep willen doen aan iedere Turnhoutenaar die zich bezighoudt met het geschreven woord, maar ook aan bekende en onbekende Turnhoutenaars. Schrijf een gedicht over onze stad of iets wat kenmerkend is voor Turnhout. Een gebouw, een gebied, de taal, de politiek, het uitgaansleven, de nijverheid, de markt, iets geschiedkundig,... er zijn zoveel linken zijn te maken met het bedrijvige leven in Turnhout.

Aarzel niet en kruip in je pen, beschrijf datgene wat jij zo sprekend of belangrijk vindt aan jou stad en stuur dit gedicht naar de Historische Drukkerij. De mooiste, meest pakkende en kenmerkende gedichten zullen worden opgenomen in het bundel dat begin volgend jaar gratis zal worden verspreid over de ganse bevolking van Turnhout.

Wat is een gedicht?

Geen regels

Eigenlijk zijn er geen regels voor het schrijven van een gedicht. Dat heet *dichterlijke vrijheid*. Alles mag en niets moet. Een gedicht hoeft dus niet altijd te rijmen.

Kenmerken van gedichten

Toch zijn er wel kenmerken waaraan je kunt zien of een tekst een gedicht is. Bijvoorbeeld:

- "Formele kenmerken": regellengte, indeling van de tekst, rijm, enzovoort
- Lengte: een gedicht heeft een beperkte lengte
- *Bladspiegel* (hoe de tekst over een bladzijde verdeeld is): de auteur bepaalt bewust de bladspiegel
- Gebruik van herhaling: bijvoorbeeld van beelden, woorden en klanken
- Oproepen van gevoel: veel oproepen in weinig woorden
- Gebruik van beeldspraak / stijlfiguren

Soorten gedichten

Er zijn verschillende soorten gedichten. Bijvoorbeeld het *sonnet*, het *rondeel* en de *limerick*. Al die soorten gedichten hebben weer hun eigen kenmerken.

Aanwinsten

De afgelopen maanden werden weer verschillende mooie grafische tijdschriften aan de bibliotheek toegevoegd.

-**Journal für Buchdruckerkunst** : 1880

-**Typographia** : april 1847 tot februari 1848

-**Grafische revue** : juli 1933 tot juni 1936

-**Les archives de l'imprimerie** : september 1887 tot augustus 1891

-**Revue des industries du livre** : augustus 1911 tot september 1913

-**Le courrier du livre** : januari 1900 tot en met december 1919 (20 jaargangen)

Het gevonden kruis

Naar aanleiding van de seizoensopening gaf de Historische Drukkerij een verhaal uit 1858 uit. 'Het Gevonden Kruis' is nu ook verkrijgbaar bij Dienst Toerisme (Grote Markt), en eveneens in de verschillende Turnhoutse musea die vallen onder TRAM41 (Speelkaartenmuseum, Begijnhofmuseum, Taxandriamuseum en Stadsarchief).

Openingsweekend april 2007

Dit weekend is de Historische Drukkerij geopend :

21 en 22 april van 13.00 tot 17.00 uur

Steenweg op Mol 84, 2300 Turnhout